

ΔΕΔ και Ενδικοφανής Προσφυγή – Το σημείο κλειδί για τους φορολογικούς ελέγχους

*Του Γιώργου Δαλιάνη και της Νίκης Χατζοπούλου**

Πλησιάζοντας προς το τέλος του έτους, ολοκληρώνονται οι φορολογικοί έλεγχοι που ήταν σε εξέλιξη (ιδίως της χρήσης 2014 που παραγράφεται) και οι ελεγκτικές αρχές αποστέλλουν στους ελεγχόμενους τις οριστικές πράξεις με τις οποίες καταλογίζονται οι φόροι, τα πρόστιμα κ.λπ., εφόσον έχει προκύψει με βάση τον έλεγχο αποκρυσταλλώσιμα φορολογητέα ύλη ή παράβαση εκ μέρους του φορολογούμενου.

Μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ο φορολογούμενος μπορεί να καταθέσει ενδικοφανή προσφυγή, που αποτελεί μία διαδικασία που οφείλει υποχρεωτικά να ακολουθήσει ο φορολογούμενος, όταν θελήσει να αμφισβητήσει μία πράξη της φορολογικής αρχής, ρητή ή σιωπηρή, πριν επιλέξει το δρόμο της άσκησης προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Οι ενδικοφανείς προσφυγές υποβάλλονται για την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Στόχος είναι η επίλυση των φορολογικών διαφορών σε σύντομες προθεσμίες, ώστε να επιτυγχάνεται η συντομότερη είσπραξη δημόσιων εσόδων και η αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορούν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης. Ειδικά, για τους κατοίκους εξωτερικού η σχετική προθεσμία ορίζεται σε 60 ημέρες.

Για να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή θα πρέπει η φορολογική αρχή να έχει εκδώσει ορισμένη πράξη (π.χ. πράξη επιβολής προστίμου, διορθωτικό προσδιορισμό φόρου εισοδήματος, διορθωτικό προσδιορισμό ΦΠΑ κ.λπ.) ή να έχει απορρίψει σιωπηρά αίτημα του φορολογούμενου (π.χ. αίτημα για επιστροφή φόρου. Για να θεωρείται ότι η φορολογική αρχή απορρίπτει σιωπηρά

κάποιο αίτημα φορολογούμενου (συντέλεση παράλειψης-σιωπηρή απόρριψη) θα πρέπει κατά κανόνα να περάσουν 3 μήνες από την υποβολή του αιτήματος (άρθρο 63 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας), εκτός εάν από κάποιο νόμο ορίζεται άλλη προθεσμία για να απαντήσει επί του αιτήματος η φορολογική αρχή (συντομότερη ή μεγαλύτερη).

Ο φορολογούμενος με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση ή την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης μέσω της συνολικής επανεξέτασης της υπόθεσής του. Για το σκοπό αυτό μπορεί να προβάλλει και πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς προσκομίζοντας για την απόδειξή τους κάθε σχετικό έγγραφο που έχει στη διάθεσή του. Ένα σημείο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι ότι ο φορολογούμενος πρέπει με την ενδικοφανή προσφυγή να προβάλει όλους τους νομικούς ισχυρισμούς που υπάρχουν σχετικά με την υπόθεσή του, διότι εάν παραλείψει να προβάλει κάποιον ισχυρισμό δεν θα μπορεί στο επόμενο στάδιο της προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων να τον επικαλεστεί. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η δυνατότητα προσκόμισης, ακόμη και μετά την κατάθεση της ενδικοφανούς προσφυγής, νέων αποδεικτικών στοιχείων με υπόμνημα ενώπιον της ΔΕΔ, εφόσον τα στοιχεία αυτά δεν ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής.

Αρμόδιο όργανο για την κατάθεση της ενδικοφανούς προσφυγής είναι πάντα η φορολογική αρχή (αρμόδια ΔΟΥ) που εξέδωσε την πράξη εις βάρος του φορολογούμενου ή που αρνήθηκε σιωπηρώς ένα αίτημα που υπέβαλε ο φορολογούμενος, παραλείποντας την έκδοση της αντίστοιχης πράξης. Η φορολογική αρχή αποστέλλει την ενδικοφανή προσφυγή και τα σχετικά έγγραφα στο αρμόδιο όργανο εξέτασης εντός 7 ημερών από την κατάθεσή τους.

Η διαδικασία κατάθεσης της ενδικοφανούς προσφυγής δεν απαιτεί τη συνδρομή δικηγόρου. Αρκεί να υπογράψει το σχετικό έγγραφο ο υπόχρεος φορολογούμενος περί φυσικού προσώπου ή ο νόμιμος εκπρόσωπος περί νομικού προσώπου. Επίσης, η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται χωρίς την καταβολή παραβόλου.

Εντός 120 ημερών από την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή προέβη στην παράλειψη, η ΔΕΔ εκδίδει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη την προσφυγή, τις πληροφορίες που έλαβε από τον υπόχρεο και τις απόψεις της αρμόδιας φορολογικής αρχής, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που είναι σχετική με την υπόθεση. Η προθεσμία αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου.

Αν εντός της ανωτέρω προθεσμίας δεν εκδοθεί απόφαση, συνάγεται σιωπηρά απόρριψη της ενδικοφανούς προσφυγής από την ΔΕΔ και θεωρείται ότι ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση της απόρριψης αυτής κατά την εκπνοή της προθεσμίας.

Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής περιέχει και την οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου, το καταλογιζόμενο ποσό και την προθεσμία καταβολής αυτού.

Συμπερασματικά, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η ενδικοφανής προσφυγή ναι μεν είναι μία διαδικασία που μπορεί να διεκπεραιωθεί από οποιονδήποτε, ακόμη και από τον ίδιο τον φορολογούμενο, πλην όμως, εφιστούμε στους αναγνώστες την προσοχή σε αυτό που αναφέραμε και ανωτέρω, ότι οι ισχυρισμοί που προβάλλονται με την ενδικοφανή είναι απαραίτητως οι ίδιοι και εν συνεχεία στο δικαστήριο, συνεπώς αν και αποτελεί μία διοικητική διαδικασία, η ενδικοφανής προσφυγή καθορίζει εν πολλοίς ακόμη και την έκβαση της υπόθεσης και ενώπιον των δικαστηρίων.

Περισσότερη ανάλυση και υλικό σχετικά με το θέμα θα βρείτε στο βιβλίο, που κυκλοφόρησε πρόσφατα, με τον τίτλο: «ΟΔΗΓΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ – «Παραδοσιακές» και «Έμμεσες» Μέθοδοι Ελέγχου – Θεωρία και Πράξη».

Δείτε το άρθρο και στο [**CAPITAL.GR**](https://capital.gr)

Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Artion A.E. & Ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος – Φοροτεχνικός.

Η κα. Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της Artion A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E. (Πουρνάρα 9 Μαρούσι |

+30 210 6009062 | www.artion.gr)